

3. Palkkalautakunta

Kokoukset ym. Palkkalautakunnan kokoonpano oli sama v. 1963 kuin edellisen vuoden lopussa. Puheenjohtajaksi oli valittu edelleen varat. Tapani Virkkunen sekä kaupunginhallituksen edustajaksi apul.kaup.joht. Eino Waronen (14.1. 75, 76 §). Varapuheenjohtajakseen palkkalautakunta valitsi lakit.lis. Georg Ehrnroothin (14.1. 77 §).

Lautakunnan kokousten pöytäkirjat päätettiin pitää yleisön nähtävinä kokousta seuraavan viikon torstaina (14.1. 79 §).

Kokoukset päätettiin pitää maanantaisin klo 16 lautakunnan toimiston huoneistossa (14.1. 80 §).

Palkkalautakunta piti kertomusvuonna kaikkiaan 44 kokousta ja sen pöytäkirjojen pykälien lukumäärä oli 2 143.

Kaupungin neuvottelijoiksi valittiin lautakunnan puheenjohtaja Virkkunen sekä toimistopääll. Erkki Salmio ja apul.toimistopääll. Juha Keso (14.1. 126 §).

Pyhäpäivien, kesälomien yms. vuoksi tehtiin kokousaikoihin eräitä muutoksia (8.4. 609 §, 20.5. 807 §, 14.10. 1 731 §, 28.10. 1 791 §).

Kaupungin neuvottelijoille suoritettavat palkkiot. Revisiovirasto oli kiinnittänyt huomiota niihin kokouspalkkioiden maksuperusteisiin, joista palkkalautakunta oli tehnyt päätöksen 20.1.1959 ja 11.2.1959. Puheenjohtajana toimineelle neuvottelijalle oli maksettu 3 000 vmk ja muuna kaupungin edustajana toimineelle 2 000 vmk kokoukselta. Kun valtuusto oli vahvistanut v:n 1963 alusta voimaan tulleen kokouspalkkiosäännön, niin revisioviraston käsityksen mukaan sanottua sääntöä tai ainakin siinä esitettyjä periaatteita olisi ollut sovellettava myös neuvottelupalkkioiden suorittamisessa. Palkkalautakunnan 11.2.1959 tekemän päätöksen revisiovirasto katsoi tulleen kumotuksi valtuuston 19.12.1962 tekemällä, viranhaltijain kokouspalkkiosääntöä koskevalla päätöksellä. Neuvottelijat ilmoittivat, että alkuaan neuvottelupalkkiot suoritettiin kaupunginhallituksen määrärahoista laskua vastaan, mutta jo v:n 1950 talousarvioon oli merkitty näkyviin erillinen määräraha neuvottelupalkkioita varten. V:sta 1962 lähtien talousarviossa oli esiintynyt vain tilin numero, otsake Palkkiot ja määräraha tähän tarkoitukseen. Kun talousarviosta ilmeni vain palkkalautakunnan käyttöön varattu määräraha ja sen käyttötarkoitus, oli lautakunnalla katsottava olleen oikeus tarkemmin määrittellä ja vahvistaa maksettavien palkkioiden suuruus ja maksuperusteet. Neuvottelupalkkioiden maksuperusteet ovat vaihdelleet sen mukaan kuin palkkalautakunta oli katsonut asianmukaiseksi ja lisäksi oli todettava, että neuvottelut rasittavuutensa, kestoajankäytön ja vastuullisuuden

3. Palkkalautakunta

suutensa puolesta eivät missään suhteessa olleet rinnastettavissa varsinaisiin kokouksiin. Tämän perusteella neuvottelijat katsoivat, että palkkalautakunnalla edelleen oli varsinaisista kokouspalkkioista annetuista määräyksistä riippumatta oikeus päättää myönnetyn määrärahan puitteissa neuvottelupalkkioiden suuruudesta ja maksuperusteista. Asia pantiin pöydälle lakimiehen lausunnon pyytämistä varten. Tässä ehdotettiin, että maksettaisiin esim. vuoden lopussa kertakaikkisena korvauksena vuoden aikana käytyjen neuvottelujen asianomaisille aiheuttamasta ylityöstä ja tästä johtuvasta rasituksesta palkkiot. Useiden pöydällepanojen ja äänestysten jälkeen palkkalautakunta päätti, että palkkalautakunnan viranhaltijoille maksetaan neuvottelupalkkiota neuvottelusta, joka pidetään kokonaan tai osittain virka-ajan ulkopuolella ja johon käytetään vähintään puoli tuntia virka-ajan ulkopuolella, mikäli hän on toiminut puheenjohtajana 30 mk ja muuna kaupungin neuvottelijana toimivalle 20 mk neuvottelusta ja että neuvottelijana toimivalle luottamusmiehelle maksetaan neuvottelupalkkiot entisen päätöksen mukaisesti (14.10. 1 721 §, 18.11. 1 902 §, 25.11. 1 931 §, 2.12. 1 984 §).

Toimisto. Toimistoon päätettiin valita merkon. Atte Niskala 10.12. alkaen työsuhteiseksi toimihenkilöksi käsittelemään ikälisä- ja eläkeasioita toistaiseksi 520 mk:n kuukausipalkalla (9.12. 2 029 §).

Toim.apul. Raili Salmiselle myönnettiin ero virastaan 10.9. lukien (9.9. 1 491 §).

Neljä työsopimussuhteista toimihenkilöä päätettiin palkata edelleen toimistoon v:ksi 1964 (23.12. 2 142 §).

Palkkalautakunta teki eräitä päätöksiä toimistopäällikön viran hoitamisesta (4.6. 909, 910 §, 10.6. 959 §), toimistoapulaisen virkojen väliaikaisesta hoitamisesta, virkojen haettavaksi julistamisesta ym. (20.5. 820 §, 9.9. 1 492 §, 16.9. 1 542 §, 23.12. 2 143 §).

Toimiston kanslianhoit. Maire Ivalolle myönnettiin oikeus asua kaupungin hallinnollisen alueen ulkopuolella (7.1. 57 §, 23.12. 2 141 §).

Koska eläkeasiain käsittelyä useassa eri virastossa ei voitu pitää tarkoituksenmukaisena, oli ehdotettu rahatoimiston eläketoimisto siirrettäväksi palkkalautakunnan toimistoon, jotta voitaisiin nopeuttaa asiain käsittelyä. Samalla laadittiin suunnitelma organisaatioksi ikälisä- ja eläkeasiain käsittelyä varten. Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallituksen välityksellä -valtuustolle, että em. eläketoimiston siirto tehtävineen suoritettaisiin sekä että ko. toimistossa olevat 11. palkkaluokan kirjanpitäjän ja 8. palkkaluokan toimistoapulaisen virat siirrettäisiin palkkalautakunnan toimistoon samoin kuin näiden virkojen haltijat sekä muutettaisiin apul.kirjanpitäjän virka kanslistin viraksi ja toimistosihteerin virka siirrettäisiin 24:stä 25. palkkaluokkaan (16.9. 1 521 §).

Merkittiin tiedoksi, että sunnuntaityökorvausten ottamisesta huomioon eläkepohjissa aiheutuneen työruuhkan selvittämiseksi oli palkkalautakunnan toimistoon otettu tuntipalkkaista, työsopimussuhteista työvoimaa (16.9. 1 523 §).

Kiinteistölautakunta oli 19.8. osoittanut palkkalautakunnan toimiston käyttöön Lasipalatsin II kerroksesta yht. 580 m² toimistotilaa (2.9. 1450 §).

Virkasäännön 30 §:n muuttamisesta koskeva valitus. Kaupungin luottamusmiesten ja viranhaltijain palkkiosäännön uudistamisen johdosta olivat varatuomarit Jarl Nyman ja Olli Hämäläinen jättäneet lääninhallitukselle valituksensa, jossa esitettiin mainittu pykälä kumottavaksi mm. sillä perusteella, että kaupunginvaltuuston

19.12.1962 tekemää, mainittua asiaa koskevaa päätöstä oli pidettävä lainvastaisena. Palkkalautakunta päätti asiasta antamassaan lausunnossa esittää valituksen hylättäväksi (1.4. 569 §, ks. I osan s. 143).

Mainitun palkkiosäännön johdosta olivat vt Pentti Kalaja ym. tehneet valtuustoaloitteen, samoin oli Kunnallisvirkamiesyhdistys tehnyt esityksen ko. säännön muuttamiseksi ja eräät lautakunnat ym. toimielimet olivat tiedustelleet kokouspalkkiosääntöjen soveltamista. Palkkalautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle lausunnon, missä selvitettiin kokouspalkkioiden maksamista ja näitä koskevia ratkaisuja tehtäessä noudatettavia yleisiä periaatteita (22.4. 648 §, 29.4. 672 §, 11.11. 1 860 §).

Viranhaltijain palkkojen tarkistaminen. Kaupunkiliiton hallitus oli kehottanut palkka-asiaainneuvostoa kiireellisesti valmistelemaan suosituksen viranhaltijain palkkauksen tarkistamisesta. Kaupunkien ja kauppalain työntekijöiden osalta hyväksyty suositus perustui yksityisillä työmarkkinoilla omaksuttuun 5 %:n linjaan, jolle oli ominaista ohjetuntipalkkojen huomattavan suuri nimellinen korotus. Valtion virkamiesten osalta oli käydyissä neuvotteluissa päädytty 4.8 % yleiskorotukseen A 1—21 palkkausluokissa, josta lukien korotusprosentti alenisi siten, että se A 30:n kohdalla olisi enää 1 %. Kaupunkiliiton hallitus oli yhtyen palkka-asiaainneuvoston ehdotukseen esittänyt ratkaisua, jonka mukaan korotus tulisi olemaan suurin 1. palkkaluokassa (8.7 %), mistä alkaen korotusprosentti ylöspäin mennessä pienenesi siten, että se 22 palkkaluokan kohdalla olisi 5 % ja 38. palkkaluokassa 2.79 %. Keskimääräisesti korotus merkitsisi vähän yli 6 %:n ansiotason nousua. Palkkalautakunta päätti myöskin järjestöjen, lautakuntien, virastojen ja yksityisten viranhaltijoiden ns. kuoppakorotusesitysten johdosta tehdä kaupunginhallitukselle esityksen palkkojen tarkistuksesta siltä pohjalta, mihin kaupungin neuvottelijoiden ja neuvotteluoikeuden omaavien järjestöjen välisissä neuvotteluissa oli päädytty (29.4. 690, 693 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestö oli tehnyt esityksen niiden täytäntöönpano-ohjeiden täydentämisestä, jotka kaupunginhallitus oli 28.6.1962 antanut viranhaltijain ja työehtosopimusten ulkopuolella olevien kaupungin työntekijäin palkkauksesta ja eläkkeiden uudelleenjärjestelystä. Palkkalautakunta päätti antaa asiassa kaupunginhallitukselle lausunnon, missä mainittiin täytäntöönpano-ohjeiden täysin vastaavan palkkaneuvotteluissa sovittua linjaa (6.5. 720 §).

Suomen Merimies-Unioni oli tehnyt esityksen satamavirkailijain palkkauksen ja työehtojen tarkistamisesta v:ksi 1963. Palkkalautakunnan antamassa lausunnossa käsiteltiin yksityiskohtaisesti tehty ehdotus ja esitettiin, mihin toimenpiteisiin se antoi aiheita (6.5. 708 §, 13.5. 746 §).

Vastaanottokoti Lemmilän erityisluokan opettaja Pentti Leinonen oli anonut, että hänen palkkauksensa tarkistettaisiin vastaavanlaiseksi muiden tarkkailuluokkien opettajien kanssa. Korkein hallinto-oikeus oli 16.1.1962 antamassaan päätöksessä katsonut, ettei ollut esitetty syytä kouluhallituksen valituksenalaisen päätöksen muuttamiseen. Kouluhallitus oli ratkaissut asian siten, etteivät vastaanotto- ja hoitokotien koulut kuuluneet kaupungin kansakoululaitokseen eikä kaupungilla näin ollen ollut oikeutta saada valtionapua näiden koulujen ylläpitämiseen. Uuden kansakoululainsäädännön aiheuttama lastensuojelulaitosten opettajien aseman

3. Palkkalautakunta

uudelleenjärjestely oli vielä keskeneräinen ja asia oli valtioneuvoston asettaman komitean käsiteltävänä. Koska op. Leinonen ei ollut voinut osoittaa, että hänen palkkauksensa olisi maksettu virheellisesti, esittelijä katsoi, ettei anomuksen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Palkkalautakunta päätti kuitenkin äänestyksen jälkeen esittää lausunnossaan kaupunginhallitukselle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin ko. laitospettajien saattamiseksi kaupunginvaltuuston erityispäätöksellä heidän työnsä vaativuuden edellyttämään tasa-arvoiseen asemaan palkkauksen osalta varsinaisten kansakoulunopettajien kanssa (18.2. 305 §, 25.2. 344 §).

Henkilökohtaisen palkanlisän maksamista ja palkkauksen taannehtivaa tarkistamista koskeva asia. Rakennustarkastustoimiston arkistonhoitaja Sven Schoultz oli anonut, että hänelle maksettaisiin ajalta 1.1.1955—28.2.1959 henkilökohtaisena palkanlisänä vastaavanlainen markkamääräinen palkanlisä kuin minkä toim.apul. Nanny Kohvakka oli korkeimman hallinto-oikeuden 9.5.1961 tekemän päätöksen mukaan saanut, kuitenkin vähennettynä jo maksetulla lisällä. Edelleen hän anoi 1.3.1959 alkaen entistä rakennustarkastuskonttorin toimistonhoitajan viran palkkausta sittemmin vastaavaa 18. palkkaluokan mukaista palkkaa. Anoja vetosi myöskin kahteen muuhun tapaukseen, nim. Fanny Honkapalon ja Martta Ehnroothin, jotka oli siirretty toiseen virkaan ja jotka em. periaatepäätöksen mukaan olivat oikeutetut jatkuvasti saamaan sen palkkaluokan mukaisen palkan, joka vastasi heillä ennen siirron tapahtumista olleen viran palkkaluokan mukaista palkkaa ikälisineen. Palkkalautakunnan esittelijä totesi, että virkasäännön 47 §:n määräyksen nojalla Schoultz oli menettänyt muodollisen oikeutensa saada taannehtivaa henkilökohtaista palkanlisää suurimmalta osalta sitä aikaa, jolta hän sitä anomuksessaan pyysi. Mutta em. muihin ratkaisuihin viitaten tämä anomus olisi kuitenkin ratkaistava niissä noudatettujen periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallitukselle päätettiin antaa asiassa puoltava lausunto (14.1. 125 §).

Päivystyskorvausten takaisinperiminen. Auroran sairaalan anestesia lääkäri Sari Gylander-Peltola oli anonut, ettei häneltä perittäisi takaisin niitä korvauksia, jotka oli maksettu hänen päivystysaikana suorittamastaan työstä. Sairaalamlautakunnan taholta oli huomautettu, että lääkäreillä ei johtaviin viranhaltijoihin kuuluvina ollut oikeutta ylityökorvaukseen muutoin kuin päivystyksen muodossa. Kun Auroran sairaalan anestesia lääkäreille ei ollut vahvistettu mitään päivystysvelvollisuutta, ei tällaiselle lääkärille, vaikka hän tulikin avustamaan leikkauksissa virka-aikansa ulkopuolella, voitu maksaa eri korvausta. Auroran sairaala oli kuitenkin erehdyksessä maksanut anestesia lääkäri Gylander-Peltolalle v:n 1962 aikana varsinaisen virkaajan ulkopuolella suoritetuista anestasioista korvausta 132:lta aktiivisuuden tunnilta yht. 101 090 vmk. Myöhemmin sairaala ryhtyi perimään takaisin ko. korvauksia. Mainituissa tapauksissa olisi voitu käyttää myöskin ulkopuolista konsultoivaa anestesia lääkäriä, mikäli sellainen olisi ollut saatavissa. Anestesia lääkäreiden vähälukuisuuden vuoksi ei tähän kuitenkaan ollut ollut mahdollisuuksia, lisäksi ko. järjestely olisi tullut huomattavasti kalliimmaksi kuin nyt suoritettujen palkkiot. Sairaalamlautakunta piti kohtuullisena, että anoja vapautettaisiin suorittamasta takaisin ko. palkkioita. Palkkalautakunnan esittelijä ei pitänyt mainittua ylityöjärjestelyä tarkoituksenmukaisena, mutta katsoi tässä yksityistapauksessa, että ko. ylityökorvaukset olisi rinnastettava päivystysaikana suoritettuna ns. aktiivisen työn korvauksiin. Lau-

sunnossaan kaupunginhallitukselle palkkalautakunta yhtyi sairaalalautakunnan kantaan (13.5. 754 §).

Palkkalautakunta päätti vahvistaa talvikautena *rakennusviraston kone- ja auto-korjaamoissa päivystykseen osallistuville* työnjohtoon kuuluville maksettavan varallaolokorvauksen 1/5 perusteen mukaisesti yksinkertaisen tuntipalkan mukaan laskettuna (14.1. 124 §).

Kerhotyöstä maksettavien palkkioperusteiden vahvistaminen. Ammattioppilaitosten johtokunta mainitsi, että ammattikouluissa oli jo monen vuoden ajan toiminut erilaisia kerhoja, joiden ohjaajina olivat olleet etupäässä koulujen omat opettajat. Heille oli maksettu korvauksena sama tuntipalkka kuin varsinaisesta opetustyöstäkin ylituntien osalta. Palkkioiden suuruutta ei siis ratkaissut kerhon laatu, vaan se, minkä aineen opettaja kulloinkin oli kerhon ohjaajana. Johtokunta esitti, että vastedes koulun omien opettajien toimiessa ohjaajina sellaisissa kerhoissa, joiden edustamalla aloilla heidän oli katsottava olevan asiallisesti päteviä, heille voitaisiin maksaa sama palkka kuin tähänkin asti ja muille kerhojen ohjaajille maksettavien palkkioiden suuruuden määräisi johtokunta enimmäispalkkion ollessa 9 mk tunnilta. Esittelijä ilmoitti, että ko. maksujärjestelmä oli periaatteessa sama kuin kansakouluissa käytännössä oleva järjestelmä, joten sitä voitaisiin puoltaa. Sen sijaan ulkopuoliset kerhonohtajat eivät ilmeisesti omanneet samaa pätevyyttä kuin ammattikoulujen omat opettajat, joten heille suoritettavat tuntipalkkiot tulisi vahvistaa samansuuruisiksi kuin nuorisotyölautakunnan alaisissa kerhokeskuksissa maksettiin kerhonohtajille. Lausunto kaupunginhallitukselle päätettiin antaa tämän mukaisesti (9.9. 1 484 §, 16.9. 1 518 §).

Ylituntipalkkioiden ja kotityökorvauksen maksaminen virastapidätysajalta. Teknillisen ammattikoulun ammattiaineiden opettaja Simo Ansa oli valituksessaan lääninhallitukselle anonut, että hänelle maksettaisiin takaisin myös ylituntipalkkiot ja kotityökorvaukset siltä ajalta, minkä hän oli ollut virasta pidätettynä tutkimusten vuoksi. Palkkalautakunta katsoi, etteivät ko. palkkiot ja korvaukset kuuluneet varsinaiseen palkkaukseen, minkä vuoksi se esitti lausunnossaan kaupunginhallitukselle, että valitus tulisi esittää hylättäväksi (11.2. 273 §, 8. 4. 591 §, ks. I osan s. 248 ja v:n 1962 I osan s. 236).

Virkojen perustamista, vakinaistamista, virkanimikkeitten muuttamista ja muissa virkoja koskevissa asioissa lautakunta antoi lukuisia lausuntoja kaupunginhallitukselle. Uusien virkojen perustamisen yhteydessä esitettiin vain lausunto ehdotetun palkkaluokan sopivuudesta. Edelleen annettiin useita lausuntoja palkkojen ja palkkioiden korottamista koskevissa asioissa.

Virkojen täyttäminen niitä haettavaksi julistamatta. Useissa tapauksissa oikeutettiin virastot ja laitokset täyttämään virat viransijaisilla julistamatta virkoja haettaviksi esim. siitä syystä, että ao. laitoksen työt olivat uudelleenjärjestelyn alaisena (7.1. 63 §, 28.1. 200 §, 11.2. 269 §).

Oikeus virassa pysymiseen eroamisiän saavuttamisen jälkeen myönnettiin 7 viranhaltijalle.

Oikeus sivutoimen hoitamiseen myönnettiin 95 viranhaltijalle. Oikeudet myönnettiin yleensä sillä ehdolla, että sivutoimen hoitaminen ei haittaa asianomaisen virka-tehtävien hoitamista tai että ao. viranhaltija korvaa virka-ajan ulkopuolella suoritettavalla työllä sen osan virka-aikaa, joka kuluu sivutoimen hoitamiseen (7.1. 53 §,

3. Palkkalautakunta

58—60 §, 14.1. 114—116 §, 11.2. 270 §, 18.2. 297 §, 308, 309 §, 22.4. 644 §, 6.5. 710, 711 §, 16.9. 1 529—1 531 §).

Pikakirjoitus- konekirjoitus ja konekirjanpitolisien korottaminen, uudelleenjärjestely ym. Helsingin Kunnallisvirkamiesyhdistys oli tehnyt esityksen konekirjoitusym. lisien korottamisesta ja esitti samalla, että kiirehdittäisiin ko. lisien uudelleenjärjestelyä koskevaa selvitystä, josta yhdistys oli tehnyt esityksen 5.9.1962. Tässä se mm. mainitsi, että vallitseva järjestelmä ei konekirjoituslisien osalta ollut oikeudenmukainen ja johti eräissä tapauksissa päinvastaiseen tulokseen kuin oli ollut tarkoitus. Kun lisien saaminen oli riippuvainen palkkaluokasta, eivät korkeammissa palkkaluokissa olevat toimistovirkailijat tulleetkaan niistä osallisiksi. Yhdistys esitti näin ollen, että lisät maksettaisiin palkkaluokista riippumatta. Koulutustoimikunta ja järjestelytoimisto olivat sitä mieltä, että konekirjoituslisäjärjestelmän käytökelpoisuutta olisi tarkistettava. Mikäli palkkaus voitaisiin päteväen konekirjoitus työvoiman saantia vaarantamatta järjestää ilman ko. lisiä, olisi tällainen ratkaisu käytännöllisin. Mainittua asiaa oli harkittu jo aikaisemminkin, viimeksi v. 1956. Kun kuitenkin kaupungin palveluksessa oli ainoastaan 25 konekirjoituslisään, 10 pikakirjoituslisään ja 40 konekirjanpitolisään oikeutettua viranhaltijaa, oli ilmeistä, että näiden lisien osalta kysymys olisi otettava kokonaisuudessaan uudelleen kehitettäväksi. Keskusjärjestön taholta oli esitetty, että mainitut lisät sisällytettäisiin varsinaiseen palkkaukseen, mutta asiaa oli tarkasteltava myös järjestely- ja koulutuskysymyksenä. Palkkalautakunta päätti esittää, että asiassa suoritettaisiin yksityiskohtainen tutkimus (10.6. 953 §).

Toimistopäällikkö päätti myöntää kertomusvuoden aikana konekirjoituslisiä 35:lle, konekirjanpitolisiä 46:lle ja pikakirjoituslisiä 10 viranhaltijalle.

Työehtosopimukset. Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että Suomen Konepäällystöliiton ja kaupungin välinen työehtosopimus hyväksyttäisiin neuvotteluissa sovitun tekstin mukaisena (28.1. 205 §).

Merkittiin tiedoksi Kaupunkiliiton yleiskirje työehtosopimusten irtisanomisesta (28.1. 208 §).

Helsingin kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön ja kaupungin välillä tehtävää uutta työehtosopimusta ja siihen liittyvää palkkahinnoittelua sekä liikennelaitoksen työntekijäin palkkoja koskevassa asiassa palkkalautakunta päätti hyväksyen puolestaan neuvottelutuloksen 1) vahvistaa työntekijäin palkkahinnoittelun ja siihen liittyvät allekirjoituspöytäkirjan merkinnät pöytäkirjan liitteiden n:o 1—3 mukaisina, 2) vahvistaa liikennelaitoksen työntekijäin ns. kiihdytetyn työvauhdin lisät pöytäkirjan liitteen n:o 4 mukaisina sekä 3) esittää kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle esitettäväksi, että uusi työehtosopimus ja siihen liittyvät allekirjoituspöytäkirjan merkinnät hyväksyttäisiin pöytäkirjan liitteiden 2—3 ja 5 mukaisina (8.4. 608 §).

Helsingin kaupungin maataloustyöntekijäin ammattiosaston ja kaupungin välinen työehtosopimus oli sanottu irti päättyväksi 28.2.1963. Neuvottelut uudesta sopimuksesta aloitettiin 15.4. Kun neuvotteluissa oli päästy yksimielisyyteen perustuntipalkkojen korotuksista, arkipyhäkorvauksista ym. kohdista, päätettiin, että uusi sopimus tulisi voimaan 1.3. alkaen. Palkkalautakunta päätti omasta puolestaan hyväk-

syä neuvottelutuloksen ja esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi uuden työehtosopimuksen pöytäkirjan liitteenä olevan tekstin mukaisena (6.5. 717 §).

Mainitun työehtosopimuksen soveltamisesta oli ammattiosaston aloitteesta käydyissä neuvotteluissa sovittu neuvottelupöytäkirjaan tehdyn merkinnän pohjalla sopimuksen 5 §:n 5 mom.:a sovellettavaksi siten, että arkipyhäkorvaus maksetaan myös kotieläinhoitotyöntekijöille. Samassa yhteydessä sovittiin neuvottelupöytäkirjaan otettavaksi sellainen 5 §:n 1 mom.:n sovellutusohje, että ko. momentissa mainittua 100 %:n yli- ja sunnuntaityökorvausta ei makseta kotieläinhoitotyöntekijöille.

Mainittuja sovellutusohjeita oli pidettävä sopimuksen tulkintaohjeina, joten asia merkittiin tiedoksi (11.11. 1 858 §).

Suomen Konepäällystöliiton ja kaupungin neuvottelijain kesken oli sovittu eräistä m/s Korkeasaaren ja satamahinaajien konepäällystön ylityö- ja ruokakorvauksista. Palkkalautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle edelleen -valtuustolle esitettäväksi, että ko. konepäällystää koskeva työehtosopimus hyväksyttäisiin ehdotetussa muodossa (4.6. 907 §).

Sukellusalan työehtosopimuksen soveltaminen kaupungin töissä. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa satamalaitokselle vastaukseksi sen tiedusteluun, että sukeltajien palkkojen korotukset on järjestettävä sukellusalan työehtosopimuksen mukaisesti 30.4.1963 jälkeen ensiksi alkavan palkanmaksukauden alusta lukien kuitenkin huomioon ottaen, että kaupungin työssä vakinaisesti oleville sukeltajille maksetaan sukellusalan työehtosopimuksen 10 §:ssä mainituin edellytyksin tuntipalkkana 5.54 –6.69 mk tunnilta (4.6. 906 §).

Liikennelaitoksen liikennehenkilökunnan työtaistelu. Palkkalautakunta päätti hyväksyä kaupungin neuvottelijain toimenpiteet ja kannanotot asiassa sekä lähettää siitä kaupunginhallitukselle selostuksen. Palkkalautakunnan toimiston tehtäväksi annettiin toimittaa lautakunnan jäsenille selostus liikennehenkilökunnan palkkaus- kysymyksen vaiheista 4.10.1962 alkaen, jolloin kunnantyöntekijäin keskusjärjestön taholta esitetty palkankorotusvaatimus saapui palkkalautakunnalle (21.1. 177 §).

Merkittiin tiedoksi Suomen Kommunistisen puolueen Harjutorin osaston liikennelakkoa koskeva kirjelmä (28.1. 209 §).

Lautakunnan jäsen Sainio oli ehdottanut, että kokouksessa otettaisiin esityslistan ulkopuolisena asiana käsiteltäväksi liikennehenkilökunnan 21.1. tapahtunutta irtisanoutumista ja siitä johtunutta, liikennelaitoksen toimesta hoidetun henkilöliikenteen pysähtymistä koskeva asia. Puheenjohtaja Virkkunen ilmoitti vastustavansa Sainion ehdotusta, joten asiaa ei voitu käsitellä kokouksessa 28.1. Sen sijaan se otettaisiin esityslistalle käsiteltäväksi palkkalautakunnan seuraavassa kokouksessa (28.1. 213 §).

Kansandemokraattisen valtuustoryhmän tehtyä välikysymyksen liikennehenkilökunnan työnseisausta koskevassa asiassa palkkalautakunta päätti kaupunginhallitukselle annettavassa lausunnossaan esittää, ettei välikysymyksen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin sekä hyväksyi kaupungin neuvottelijain toimenpiteet asiassa. Merkittiin tiedoksi useiden järjestöjen ja yksityisten henkilöiden kirjelmät, jotka koskivat em. työnseisausta (4.2.240, 241 §).

Palkkalautakunnalle esitettiin selostus kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain keskusjärjestön tekemistä, kaupungin työntekijäin työehtosopimuksen ja palk-

3. Palkkalautakunta

kahinnoittelun muuttamista koskevista vaatimuksista sekä kaupungin neuvottelijain Keskusjärjestölle lähettämä, liikennehenkilökunnan työnseisauksen lopettamista koskeva ehdotus (18.2. 330 §).

Merkittiin tiedoksi liikennelaitoksen ilmoitus liikennehenkilökunnan työnseisauksen päättymisestä sekä päätettiin lähettää kaupunginhallitukselle sopimus liikenteen aloittamisesta ja ilmoitus, että palkkalautakunta tekee ensi tilassa ehdotuksen sopimuksen edellyttämistä toimenpiteistä (25.2. 360 §).

Palkkalautakunta päätti lähettää asiassa 22.2.1963 tehdyn sopimuksen kaupunginhallitukselle edelleen kaupunginvaltuustolle periaatteellista hyväksymistä varten esitettäväksi sekä muilta osin panna asian pöydälle siihen saakka, kunnes virkasäännön muuttamista koskeva asia on saatettu kunnan viranhaltijain neuvottelu-oikeudesta annetussa laissa edellytetyssä järjestyksessä kaupungin kanssa neuvottelu-oikeuden omaavien järjestöjen tiedoksi (4.3. 376 §).

Merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen ilmoitus sen kokouksessaan 18.2. tekemästä päätöksestä liikennelaitoksen liikennehenkilökunnan työnseisauksista koskevassa asiassa (11.3. 339 §).

Liikennelaitoksen lautakunnan esityksen johdosta, joka koski liikenneseisauksen ajalle 21.1.—22.2. sattuneiden liikennehenkilökunnan vuosilomien korvaamista, palkkalautakunta päätti kaupunginhallitukselle esittää, että mikäli esityksessä tarkoitettuja lomia ei voitu antaa kertomusvuoden toukokuun 15 p:ään mennessä, asianomaisille olisi maksettava loman korvaus virkasäännön 38 §:n mukaisesti (22.4. 654 §).

Työaikalain alaisten viranhaltijain yötyön aikahyvitystä koskeva kaupunginvaltuuston päätös merkittiin tiedoksi (4.2. 215 §, 27.5. 851 §, kunn.as.kok. n:o 5).

Työajan järjestely liikennelaitoksessa ja teollisuuslaitoksissa. Työneuvosto oli 14.6.1962 antamallaan päätöksellä hyväksynyt liikennelaitoksen anomuksen, että sen korjaamoilla päivätyötä tekevien työaika järjestettäisiin siten, että säädetyn yhden tunnin lepoaika lyhennettäisiin 30 min:ksi. Ko. järjestely oli otettu käytäntöön liikennelaitoksen autokorjaamo-osastossa. Myöhemmin liikennelaitos oli esittänyt, että sama työaikajärjestely ulotettaisiin koskemaan myöskin laitoksen raitiovaunukorjaamo-osastoa, koska täälläkin päivätyövuorossa korjattavat vaunut voitaisiin saada kunakin arkipäivänä jo iltapäivän ruuhkaliikenteeseen mukaan. Asiasta oli käyty neuvotteluja kunnallisten työntekijäin keskusjärjestön kanssa ja 23.12. neuvotteluissa sovittiin, että ko. työaika: klo 7—15.30 puolen tunnin pituisine ruokailutaukoineen, otettaisiin käyttöön myös raitiovaunukorjaamo-osastossa. Palkkalautakunta päätti hyväksyä neuvottelutuloksen (23.12. 2 139 §).

Palkkalautakunta päätti puoltaa teollisuuslaitosten lautakunnan esitystä ko. laitosten vuorotyötä tekevien viranhaltijain työaikoja koskevien päätösten muuttamisesta (7.1. 37 §, 14.1. 113 §).

Työsääntöehdotukset. Vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen työsääntöehdotukset päätettiin lähettää sosiaaliministeriön vahvistettaviksi (14.1. 122 §, 21.1. 172 §, 28.1. 206 §, 4.2. 236 §, 20.5. 809 §).

Erikoisammattimieslisät. Sähkölaitokselle päätettiin ilmoittaa, että laitoksen sähköasematoimiston enintään viidelle kunnossapitotehtävissä työskentelevälle sähköasentajalle saatiin maksaa erikoisammattimieslisää vähintään 25 %:n ja enintään 45 %:n suuruisena ohjetuntipalkasta ja että lisän lopullinen suuruus saadaan määrätä

laitoksessa kullekin ammattimiehelle erikseen tämän ammattitaidosta ja työtehosta riippuen (11.3. 341 §).

Vesilaitoksen esityksen johdosta, joka koski erikoisammattimieslisän maksamista kolmelle vesilaitoksen työpajan työntekijälle, palkkalautakunta päätti ilmoittaa, että mallipuhepäälle ja kolmelle työkaluviilarille saatiin maksaa erikoisammattimieslisää siten, että ko. lisä on vähintään 20 % ja enintään 30 % perustuntipalkasta laskettuna lopullisen prosenttimäärän jäädessä kunkin miehen osalta erikseen suoritettavan harkinnan mukaisesti laitoksen määrättäväksi (10.6. 934§, 17.6. 985 §).

Palkkalautakunta päätti oikeuttaa kaasulaitoksen suorittamaan autonasentajalle 20 %:n suuruista erikoisammattimieslisää (16.9. 1 527 §, 9.12. 2 039 §).

Työtakkien ym. hankkiminen kansakoulujen siivoojille ja lämmittäjille ym. Hel-singin kunnallisten koulujen henkilökunta -yhdistys oli anonut, että myöskin kansakoulujen siivoojille annettaisiin kumikäsineet ja talonmies-lämmittäjille suoja-puku ja työkintaat, koska mm. kaupungin talorakennusosastolla hankitaan siivouskuluihin kuuluvana mainitut välineet siivoojille. Esittelijä huomautti, että mikäli oli kysymys virkasuhteisesta henkilökunnasta, ohjeiden antaminen virka- ja suojavaatetuksen myöntämisestä kuului viranhaltijain luontoisetusäännön määräysten mukaisesti koulujen johtokunnalle. Työsuhteisiin, kuukausipalkkaisiin henkilöihin nähden ei sanottua sääntöä sellaisenaan voitu soveltaa eikä heillä myöskään ollut työehtosopimusta, jonka nojalla ko. etu myönnettiin tuntipalkkaisille työntekijöille. Mainitusta syystä olisi noudatettava kiinteistövirastossa omaksuttua käytäntöä, jonka mukaisesti suoja-pukuja ja työrukkasia annettiin tarpeen mukaan ainoastaan vuorotyössä oleville lämmittäjille. Hallien vahtimestareille oli annettu työtakit ja siivoojille muovikäsineitä vain niissä tapauksissa, jolloin työ oli erittäin likaista, kuten esim. poliisiputkien siivouksessa. Lausunto asiassa päätettiin antaa edellä olevan mukaisesti (19.8. 1 320 §, 2.9. 1 431 §).

Kunnantöytäntekijäin keskusjärjestö oli huomauttanut siitä, että rakennusviraston puisto-osastolla oli käyty neuvotteluja osastolla työskentelevien naisten suojavaatetuksen järjestämiseksi ja yksimielisyyteen päästyä tilattu ko. vaatteet työtuvilta. Järjestön tekemän esityksen perusteella asia tuli palkkalautakunnan kokouksessa esille 27.5., jolloin enemmistö katsoi, ettei puistosiiivojien työ ollut niin vaatetta kuluttavaa tai likaavaa, että kaupunki työehtosopimuksen perusteella olisi velvollinen hankkimaan näille työntekijöille työtakit. Tämän vuoksi jo hankittuja työtakkeja ei annettu ko. puistosiiivojille. Palkkalautakunnan esittelijä yhtyi nyt kuitenkin lausunnossaan siihen Keskusjärjestön esittämään kantaan, että kysymystä puistosiiivojien yhtenäisestä ja siististä työasusta oli kaupunkikuvan kannalta pidettävä varsin huomionarvoisena. Palkkalautakunta päätti kuitenkin äänestyksen jälkeen esittää, ettei ole osoitettu mitään sellaisia tosiseikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa, että kaupunki olisi velvollinen antamaan puistosiiivojien käytettäväksi suojavaatetuksen (9.9. 1 485 §).

Lastenhoitaja Sirpa Paleniukselle myönnettiin edelleen *vapautus ruokailuvelvollisuudesta* lastentarhassa, koska hänen terveytensä lääkärintodistuksen mukaan edellytti erikoisruokaa, kertomusvuoden loppuun saakka sekä edelleen v:n 1964 loppuun saakka (13.5. 763 §, 9. 12. 2 030 §).

Ajokortin uusimiskustannukset. Kiinteistölautakunta oli tiedustellut, oliko apul. kaup.metsänhoit. Pitkäniemeltä perittävä takaisin 2 500 vnk:n suuruinen summa,

3. Palkkalautakunta

joka hänelle oli suoritettu ajokortin uusimiskustannuksina, koska hän virkatehtävissä joutui ajamaan kaupungin autoa eikä omistanut omaa autoa. Ko. menettelyllä saattoi ennakkotapauksena olla laajempi merkitys. Palkkalautakunnan toimiston taholta todettiin, että kaupungin autonajossa tarvittavan yksityisajokortin uusimiskustannuksia ei ollut viranhaltijoille tai työntekijöille korvattu eikä liioin ammattimaisen ajokortin ko. kustannuksia. Ainoastaan liikennelakon lopettamissopimuksessa omaksuttiin sellainen käytäntö, että liikennelaitoksen linja-autonkuljettajat saavat laitoksen poliklinikalta ilmaiseksi ammattimaisen ajokortin uusimiseen tarvittavan lääkärintodistuksen. Kun mets.hoit. Pitkänien varsinaisena tehtävänä ei ollut auton kuljettaminen eikä hän tarvinnut ammattimaista ajokorttia, ei esittelijän mielestä ollut perusteita kaupungin puolesta korvata hänelle osaakaan yksityisajokortin uusimisesta aiheutuneista kustannuksista. Näin ollen päätettiin lausunnossa kaupunginhallitukselle esittää, että kustannukset olisi perittävä asianomaiselta takaisin (28.10. 1 768 §).

Virka-asunnot. Palkkalautakunta teki vuoden aikana useita päätöksiä virka-asuntojen vuokravastikkeen vahvistamista ja muuttamista koskevilla asioilla. Eräitä asuntoja poistettiin virka-asuntoluettelosta.

Kivelän sairaalan johtaja oli ilmoittanut, että palkkalautakunta suostui 7.4.1961 Kivelän sairaalan silloisen ylihoitajan anomukseen vapautua virka-asunnossa asumisesta, koska hän saman vuoden aikana siirtyi eläkkeelle ja hänellä oli aravahuoneisto, jota hän ei enää saanut pitää poisvuokrattuna. Palkkalautakunta poisti tällöin ko. asunnon virka-asuntoluettelosta, mikä kuitenkin ei ollut ollut sairaalan tarkoitus. Sairaalan johtaja katsoi, että ylihoitajan oli asuttava sairaalassa, koska järjestyksen valvominen Kivelän suuruudessa sairaalassa kävi mahdottomaksi, jos ylihoitaja asui laitoksen ulkopuolella. Lisäksi virka-asunnon poistamisesta aiheutui uudelle ylihoitajalle 50 mk:n palkanalennus kuukaudessa. Sairaalamietinnän hallintojooston esityksestä palkkalautakunta päätti merkitä mainitun ylihoitajan asunnon uudelleen virka-asuntoluetteloon (7.1. 73 §, v:n 1962 kert. s. 14).

Sairaalamietinnän hallintojoosto oli myös esittänyt, että ylihoit. Aino Vinhalle palautettaisiin häneltä v:n 1962 aikana em. asunnosta liikaa peritty vuokra 499 mk, koska hän omasta syyttään oli erehtynyt asunnon luonteesta olettaen virka-asunnon ilman muuta kuuluvan ylihoitajalle. Esittelijä katsoi, ettei ollut mitään syytä virka-asunnon määräämiseksi takautuvasti 1.1.1962 lukien ja ko. rahamäärän palauttamiseksi. Kaupunginhallitukselle annettiin asiasta kielteinen lausunto (8.4. 603 §).

Palkkalautakunta myönsi eräissä tapauksissa viranhaltijalle oikeuden pitää luonaan virka-asunnossa asumassa joku omaisensa sillä ehdolla, että ao. viranhaltija ei saa tästä taloudellista hyötyä sekä ettei asuntoedun lisäksi ko. henkilö saa kaupungilta muita etuja (18.2. 323, 324 §).

Puhelimia koskevat asiat. Rakennusvirasto oli esittänyt, että myöskin niihin päivystysvelvollisiin rakennusmestareihin nähden, jotka hoitavat katurakennusosaston toimialaan kuuluvan päivystysvelvollisuuden varsinaisen työajan ulkopuolella, sovellettaisiin luontoisetusäännön 35 §:n mukaista säädöstä, että kaupunki maksaa perusmaksujen lisäksi osan päivystyksestä aiheutuneista puhelunmaksuista ja että palkkalautakunta siis oikeuttaisi rakennusviraston suorittamaan korvauksena päivystysajan puheluista vastaavalle rakennusmestarille 400:n ja apulaismestareille

200 puhelun maksut neljännesvuodelta. Palkkalautakunnan esittelijä ilmoitti, että luontoisetusäännön 35 §:n 2 mom:n 2 kohta koski nimenomaan vain teollisuuslaitosten viranhaltijoita, joten sitä ei voitu soveltaa muita laitoksia koskevaksi. Koska kuitenkin muissakin laitoksissa suoritettiin vastaavanlaisia päivystystehtäviä, jotka edellyttävät päivystävän viranhaltijan osalta puhelinsoittoja, esittelijä katsoi, että luontoisetusäännön uusimisen yhteydessä tämä seikka olisi otettava huomioon. Palkkalautakunta päätti hylätä esityksen ja kehotti toimistoa ottamaan esityksen huomioon uutta luontoisetusääntöä valmisteltaessa (14.1. 131 §).

Sairaalalautakunnan hallintojaosto oli esittänyt, että Marian sairaalan alikone-mestarille, joka osallistui sairaalassa järjestettyyn konepäivystykseen, maksettaisiin oman puhelimen neljännesvuosimaksut, koska kaupungin edun oli katsottava vaativan, että hänen käytössään oli puhelin virka-ajan ulkopuolellakin. Palkkalautakunta päätti suostua esitykseen 1.1.1963 lukien siihen asti, kunnes konehenkilökunnan päivystysjärjestelmä muutettaisiin (21.1. 174 §).

Palkkalautakunta teki lukuisia päätöksiä, jotka koskivat virkapuhelimien asentamista, siirtämistä, poistamista ym. Lisäksi päätettiin puhelumaksujen ja neljännesvuosimaksujen suorittamisesta kaupungin varoista eräiden päivystysvelvollisten viranhaltijain osalta jne.

Hautausavustusta palkkalautakunnan toimistopäällikkö myönsi 261 tapauksessa. Hautausavustusten yhteismäärä oli 3 923 984 mk.

Ikälisät. Palkkalautakunnan toimistopäällikön päätösluetteloon sisältyi useita tuhansia päätöksiä, jotka koskivat ikälisien myöntämistä viranhaltijoille. Ikälisien myöntämistä koskevissa asioissa palkkalautakunta antoi kaupunginhallitukselle 64 lausuntoa. Myöskin lautakunta käsitteli lukuisia anomuksia, jotka koskivat palvelusvuosien laskemista ikälisiin oikeuttavaksi ajaksi valtion, seurakuntien, kunta-yhtymien ym. palvelun osalta.

Palkkalautakunta teki useita päätöksiä, jotka koskivat ikälisien myöntämistä kaupungin palvelukseen uudelleen tulleille viranhaltijoille. Tällöin päätettiin virkasäännön 22 §:n 3 mom:n nojalla, ettei ao. henkilön uudelleen alkaneen virkasuhteen aikana hänelle ikälisiä myönnettäessä sovelleta sanotussa momentissa edellytettyä 6 kk:n tai muuta lyhyempää määräaika (7.1. 30—32 §, 14.1. 101, 102 §, 19.8. 1 324—1 326 §).

Palkatonta virkavapautta myönnettiin kertomusvuonna yhteensä 268 viranhaltijalle. Sitä myönnettiin esim. toisen viran hoitamista varten, asevelvollisuuden suorittamista tai yksityisasioiden hoitamista varten, kursseihin osallistumiseksi tai ammattipätevyyyden täydentämiseksi (4.2. 231—233 §). *Osapalkkaista virkavapautta* myönnettiin 46 tapauksessa ja *palkallista virkavapautta* 144 tapauksessa. Palkallista virkavapautta myönnettiin yleensä opintojen harjoittamista varten vain siinä tapauksessa, että opintojen tarkoituksena oli saavuttaa pätevyys virassa, jossa vaatimukset olivat muuttuneet tai johon ao. henkilö oli valittu, ilman että hänellä oli siihen vaadittua pätevyyttä (28.1. 192, 193 §). Palkallinen virkavapaus myönnettiin niin, että ehtona oli määrättyjen vuosien ajan virassa pysyminen virkavapauden päätyttyä.

Teknillisen ammattikoulun työnopettaja oli anonut palkkaetujen korottamista sen virkavapauden ajalta, jonka hän oli saanut ammattipätevyyyden täydentämistä varten, 40 %:sta 60 %:iin. Perusteluiksi hän esitti, että raastuvanoikeus oli velvoit-

3. Palkkalautakunta

tanut hänet suorittamaan 50 mk:n kuukausikorvauksen vaimolleen, josta hän asui erossa. Palkkalautakunta päätti hylätä anomuksen (21.1. 157 §).

Musiikkilautakunta oli myöntänyt virkalomaa sävellystyötä varten kaupunginorkesterin intendentille Nils-Eric Ringbomille ja soittajalle Erkki Aaltoselle, jotka olivat saaneet apurahan mainittuun tarkoitukseen Suomen Säveltäjien Sibeliusrahastosta. Kun ko. henkilöt olivat anoneet palkkaetuja näiden lomien ajalta, palkkalautakunnan taholta todettiin, että palkkaetujen myöntämisestä annetuissa yleisohjeissa edellytetään, että virkavapaudesta on hyötyä asianomaiselle hänen virkantai työtehtäviensä suorituksessa ja nimenomaan siten, että pääosa virkavapauden aikana suoritettavasta toiminnasta on sellaista, että siitä on hyötyä em. tehtävissä. Koska sävellystyöstä tuskin voitiin katsoa olevan hyötyä kaupunginorkesterin intendentin tai soittajan virkatehtävien suorittamisessa, palkkalautakunta päätti hylätä anomukset (11.2. 263, 264 §, 18.2. 302 §). Sen sijaan kaupunginorkesterin konserttimeistaiille Usko Arolle, joka oli saanut virkalomaa Wieniin tehtävää opintomatkaa varten, päätettiin suorittaa 70 % palkkaeduista virkavapauden ajalta sillä perusteella, että Aron teknillinen ja taiteellinen edistyminen on eduksi kaupunginorkesterille ja välillisesti siis kaupungille (11.2. 265 §).

Hesperian sairaalan sair.apul. Saimi Pekkarinen oli anonut palkatonta virkavapautta ajaksi 1.10.1963—30.4.1964 suorittaakseen Kansankorkeakoulun 7 kk kestäväen kurssin. Sairaalamautakunnan hallintojaosto ei puoltanut anomusta opintojen tarkoituksen ja virkavapausajan pituuden huomioon ottaen. Palkkalautakunta päätti äänestyksen jälkeen hylätä anomuksen (2.9. 1 441 §).

Rakennusviraston katurakennusosaston palveluksessa oleva mittausmies Keijo Ceder oli anonut palkallista lomaa ajaksi 20.6.—4.7., jolloin hänen oli tarkoitus osallistua TUL:n urheilijana Unkariin ja Puolaan tapahtuvalle kilpailumatkalle. Esittelijä totesi, että urheilutarkoituksia varten myönnetyn virkavapauden ajalta voitiin palkkaedut myöntää vain siinä tapauksessa, että asianomainen osallistui maotteluun tai siihen verrattavaan urheilutilaisuuteen valtakunnallisten urheiluliittojen edustusurheilijana. Koska tällä kertaa oli kyseessä vain kansainväliset yleisurheilukilpailut, palkkalautakunta päätti hylätä anomuksen palkkaetujen osalta (1.7. 1 098 §, 22.7. 1 174 §).

Sähkölaitoksen palveluksessa työsopimussuhteessa olevalle apul.korjausmest. Reino Toivoselle myönnettiin täydet palkkaedut loman ajalta 15.—21.7., jolloin hän osallistui vammaisurheilun maailmanmestaruuskisoihin (23.9. 1 566 §).

Matka-apurahan takaisin perimistä koskevat asiat. Apul.lastenvalv. Veikko Piirtola oli anonut, että hänelle v. 1962 myönnetty 300 mk:n suuruinen matka-apuraha jätettäisiin takaisin perimättä, vaikka hän oli eronnut kaupungin palveluksesta ennen kuin kaksi vuotta oli kulunut ko. opintomatkan päättymisestä. Anomuksensa perusteluksi hän huomautti, että hän oli selvittänyt yksityiskohtaisesti lähinnä Tukholmassa voimassa olevia elatusavun perimismenetelmiä ja luovuttanut käytettäväksi lomakemateriaalia ym., jonka mukaan täällä voidaan järjestää elatusapujen perimiseen liittyvät käytännölliset toimenpiteet. Hänen käsityksensä mukaan matkakertomuksesta ja matkalta saaduista kokemuksista oli ollut huomattavaa apua elatusaputoimiston työtä rationalisoitaessa, mistä syystä hän ei käsityksensä mukaan olisi velvollinen suorittamaan takaisin matka-apurahaa täysimääräisenä. Lastensuojelulautakunta oli puoltanut anomusta siten, että Piirtola velvoitettaisiin

suorittamaan takaisin puolet saamastaan apurahasta. Palkkalautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle asiassa kielteisen lausunnon, koska anoja ei ollut esittänyt anomuksensa tueksi erityisiä hyväksyttäviä perusteita (27.5. 853 §).

Rahatoimiston tietojenkäsittelykeskuksen ent. päällikkö Eero Kostamo oli esittänyt vastaavanlaisen anomuksen, joka koski hänen v. 1958—1959 ASLA-stipendiaattina saamiensa 3 086 mk:n palkkaetujen takaisin maksamista. Palkkalautakunta päätti esittää anomuksen hylättäväksi samasta syystä kuin edellä selostetussa tapauksessa (4.6. 883 §).

Eräiden vuosilomapalkkojen takaisinperimistä koskeva asia. Teollisuuslaitosten lautakunta oli esittänyt, että eräiltä kaasu-, sähkö- ja vesilaitoksen työsopimussuhteeseen siirtyneiltä henkilöiltä jätettäisiin takaisin perimättä heille liikaa maksetut vuosilomapalkat. Liian suuret lomapalkat olivat aiheutuneet siitä, että ao. henkilö oli siirtynyt virkasuhteesta työsopimussuhteeseen tai päinvastoin, ja saanut tällöin vuosilomakorvauksen liian suurena, koska se oli laskettu sen palkan perusteella, joka hänellä oli lomalle lähtiessään eikä, kuten olisi pitänyt, ennen siirtoa hänelle maksetun palkan mukaan. Palkkalautakunnan taholta todettiin, että oikeus viranhaltijalle erehdyksessä liikaa maksettua palkkaa tai muuta rahaetuutta koskevan virheen oikaisemiseen on virkasäännön 47 §:n mukaan menetetty, jos kannetta ei ole nostettu yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona maksu tapahtui. Tämän mukaisesti vaatimus liikaa suoritetujen palkkaerien palauttamisesta kaupungille oli vanhentunut kahdeksan kyseessä olevan viranhaltijan osalta. Palkkalautakunta katsoi, että muilta teollisuuslaitosten luetteloissa mainituilta olisi liikaa maksettu palkkaerä perittävä takaisin (4.3. 378 §, 1.4. 544 §, I osan s. 357).

Rakennusviraston puhtaanapito-osaston työntekijä Aarne Stenman oli anonut, että hänet oikeutettaisiin lukemaan hyväkseen vuosilomaa varten hänen aikaisemmin Helsingin Teurastuslaitos Oy:ssä palvelemaisensa viiden vuoden aika. Palkkalautakunta päätti ilmoittaa rakennusvirastolle ja anojalle, että kaupungin palveluksessa työsuhteessa olevien vuosilomasäännön 5 §:n mukaan vuosilomaan oikeuttavaan palvelusaikaan luetaan myös se aika, jonka kaupungin haltuun siirtyneen yrityksen työntekijä on välittömästi ennen kaupungin palvelukseen tuloaan 21 v täytettyään palvellut tällaisessa yrityksessä. Siihen nähden, että Stenman oli tullut rakennusviraston palvelukseen 13.8.1962 ja että hän oli eronnut Helsingin Teurastuslaitos Oy:n palveluksesta jo 14.5.1932, ei ollut olemassa edellytyksiä hänen anomuksensa hyväksymiselle, koska hän ei ollut vuosilomasäännön määräysten mukaan välittömästi siirtynyt kaupungin palvelukseen (29.4. 684 §).

Virkaan kuuluvien palkkaetujen maksaminen vuosilomasijaiselle. Koskelan sairaskodin taholta oli esitetty, että hoitoapulaiselle, joka naisvahtimestarin sairausloman aikana hoiti hänen tehtäviään, saataisiin maksaa virkaan kuuluvat palkkaedut myös vuosilomasijaisuuden ajalta. Virkasäännön 33 §:n määräykset huomioon ottaen palkkalautakunta päätti hylätä esityksen (7.1. 62 §).

Koskelan sairaskodin hoitoapulaiselle Maire Jaloselle saatiin maksaa 9. palkkaluokan mukaiset palkkaedut hänen toimiessaan omaisuusvaraston hoitajan vuosilomasijaisena 4.2.—23.2. (21.1. 167 §).

Sairaus- ja synnytyslomat. Liikennelaitoksen linja-autonrahastaja Raili Helin oli anonut, että kaupunginhallitus myöntäisi hänelle virkasäännön 41 §:n tarkoittamaa synnytyslomaa palkallisena kahden kuukauden ajaksi. Anoja oli tullut liikennelai-

3. Palkkalautakunta

toksen palvelukseen 1.9.1962 ja täytti muussa suhteessa em. pykälän tarkoittamat edellytykset, mutta liikennehenkilökunnan 21.1.—22.2. sattunut työtaistelu aiheutti muodollisesti virkasuhteen katkeamisen ja sen, ettei virkasäännön asettama määräaika tullut täytetyksi. Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että Helin olisi voinut saada kesäkuun lopussa 1963 tapahtuvan synnytyksen aiheuttaman virka-vapautensa ajalta täydet palkkaedut, mutta oman irtisanoutumisensa perusteella hän oli ollut vapautettuna virkasuhteestaan kaupunkiin em. liikenneseisauksen ajan eikä näin ollen tullut olleeksi välittömästi ennen raskauden ja synnytyksen johdosta myönnettäviä virkavapautta kaupungin palveluksessa vähintään 9 kk. Palkkalautakunnan esittelijä huomautti, että kaupunginvaltuusto päätti 3.4. muuttaa virkasääntöä väliaikaisesti mm. siten, että liikenneseisaukseen osallistuneille viranhaltijoille saatiin maksaa ikälisät heti virkasuhteen uudelleenalkamispäivästä lukien. Tämä merkitsi sitä, että em. viranhaltijat saivat oikeuden virka- ja eläkesäännön mukaisiin etuuksiin heti virkasuhteen uudelleen alkamisesta lukien, mutta liikenneseisauksen käsittämää ajanjaksoa ei luettu heidän palvelusajakseen. Lisäksi esittelijä korosti sitä, että liikenneseisaukseen edeltäneissä neuvotteluissa selostettiin yksityiskohtaisesti niitä seuraamuksia, joita joukkoyrityksien irtisanoutumisesta voi aiheutua. Näin ollen esittelijä ehdotti, että anomus hylättäisiin. Palkkalautakunta päätti kuitenkin puoltaa kaupunginhallitukselle annettavassa lausunnossa palkkaetujen myöntämistä Helinin synnytysloman ajalta (22.7. 1 203 §, 26.8. 1 359 §).

Sairauslomasijaisten palkkaamiseen myönnettiin määräraha 76 tapauksessa sellaisten virastojen ja laitosten käyttöön, joille ei talousarviossa ollut varattu omaa määrärahaa ko. tarkoitukseen.

Eläkkeitä myönnettiin kertomusvuonna 515. Eläkkeitä oikaistiin tai korjattiin 35 tapauksessa. Leskieläkkeitä myönnettiin 135:ssä ja kasvatusapua 75 tapauksessa. Kaupunginhallitukselle annettiin 35 eläkettä koskevaa lausuntoa.

Palokersantti Gunnar Skarpin eläkeasiassa oli korkein hallinto-oikeus antanut päätöksensä 7.11.1962 katsoen siinä, ettei ollut esitetty syytä lääninoikeuden päätöksen muuttamiseen, mikä siis jäi pysyväksi. Lääninoikeus oli kumonnut kaupunginhallituksen ja palkkalautakunnan päätökset asiassa palauttaen sen uudelleen käsiteltäväksi. Palkkalautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunginhallituksen ilmoituksen ja todeta, että Skarpin uudelleen laskettu eläke oli 621 mk/kk, kun sunnuntaityökorvaukset oli laskettu mukaan eläkepohjaan (7.1. 38 §, ks. v:n 1962 kert. s. 21).

Turvasäilössä oloajan hyväksilukeminen eläkettä varten. Kaasulaitoksen koneenhoitaja Emil Mannström oli anonut saavuttamansa iän perusteella eläkettä 4.3.1963 alkaen. Anoja oli ollut turvasäilössä 1.4.1942—26.9.1944 välisenä aikana, jolloin hän ei saanut kaupungilta palkkaa. Palkkalautakunnan esittelijä huomautti, että mikäli se aika, minkä anoja oli ollut turvasäilössä, otettaisiin huomioon kaupungin palveluksena ja 55:n ikä ja 25 palvelusvuoden mukaan täyteen eläkkeeseen oikeuttavana, Mannström olisi 9.12.1962 ollut oikeutettu iän puolesta siirtymään eläkkeelle. Jos taas em. aikaa ei lainkaan oteta huomioon eläkkeeseen oikeuttavana, hän on oikeutettu siirtymään eläkkeelle vasta 22.11.1963. Asiamiestoimisto oli antamassaan lausunnossa katsonut, ettei asianomaisen työsuhde ollut katkennut hänen ollessaan turvasäilössä, mutta toisaalta tätä aikaa ei kuitenkaan ollut pidettävä sellaisena keskeytysaikana, jota tarkoitettiin eläkesäännön 5 §:ssä. Tässä oli tyhjen-

tävästi lueteltu kaikki ne vuosi-, sairaus- ym. lomat ja tapaukset, joissa keskeytysaikaa ei lueta eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan vähennykseksi, eikä nyt kyseessä olevaan tapaukseen voitu soveltaa mitään niistä. Tämän vuoksi anojan turvasäilyssä oloaika oli otettava huomioon vähennyksenä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa. Anomus siis päätettiin hylätä ja ilmoittaa kaasulaitokselle, että Mannström on oikeutettu iän puolesta siirtymään eläkkeelle 22.11.1963 (18.2. 320 §, 8.4. 582 §).

Vt Lauri Myllymäki ym. olivat tehneet valtuustoaloitteen sodan aikana turvasäilyssä olleiden oikeuttamisesta lukemaan pidätys- ja vankeusaikansa hyväkseen eläkettä varten. Palkkalautakunta päätti lausunnossaan esittää edellä olevan asian yhteydessä esille tulleet asiat sekä ehdottaa, että aloitteen ei tulisi antaa aiheita toimenpiteisiin (6.5. 718 §, 13.5. 752 §).

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. seuraavista asioista: palkkalautakunnan toimiston käteiskassan korottamisesta 100 mk:ksi (19.8. 1 343 §), toimiston eräiden kuukausipalkkaisten toimihenkilöiden palkkojen korottamisesta (20.5. 819 §), toimistopäällikön ja tarkast. Ola Filpun lähettämisestä virkamatkalle Tanskaan ja Ruotsiin (23.9. 1 579 §).

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle, paitsi edellä eri yhteyksissä selostettuja, lukuisista asioista, joista mainittakoon seuraavat: palkkion suorittaminen konsultoivalle keuhkosairauksien erikoislääkärille (21.1. 158 §), eräille huoltolaitosten lääkäreille liikaa maksettujen ja takaisin perittyjen palkkaerien palauttaminen asianomaisille (21.1. 170 §), sosiaalilääkärin toimiston lääkärintehtävien hoitaminen (28.1. 203 §), liikennelaitoksen palvelukseen erikoistehtäviin otettavan insinöörin palkkaus (25.2. 343 §), tuberkuloositoimiston lääkärin virkojen järjestely (25.2. 349 §), ammattikoulun vahtimestareiden varallaolokorvauksen korottaminen (25.2. 354 §), eräälle ruumiinavauksista huolehtivalle lääkärille suorittavan palkkion määrääminen (25.2. 353 §, 4.3. 368 §), lääkärien puhelinpäivystyksen järjestäminen Hesperian sairaalassa 1.1.1963 alkaen (4.3. 369 §), sairaalalääkärin päivystysaikanaan suorittaman aktiivisen työn korvaaminen vapaa-ajalla (4.3. 374 §), lakkautuspalkalla olevan henkilön palvelukseenotosta tehtävä ilmoitus (11.3. 427 §), yksityispaikkaoikeuden varaaminen Roihuvuoren vanhainkodin apulaisylilääkärille (25.3. 479 §), oikeuden myöntäminen eräille lääkäreille hoitaa potilaita erikoismaksuluokassa (25.3. 502 §), palkkiotoimisen aluelääkärin palkkaaminen Suomenlinnaan (25.3. 505 §), kansakoulujen silmäpoliklinikan silmähoitajan palkkiotoimen muuttaminen kouluhoitajan viraksi (1.4. 547 §), perityn käyvän vuokran ja virka-asunnon vuokran erotuksen palauttaminen (8.4. 603 §), eräiden ylilääkäreiden anomus saada valita eläkepohjansa valtion tai kunnallisen palkkaluokituksen mukaisesti (29.4. 668 §), aloite kansakoululaitoksen ohjesäännön muuttamiseksi väliaikaisten opettajien osalta (13.5. 750 §), päivärahojen suorittaminen eräille Hesperian sairaalan Nummelan sairaalaan komennetuille viranhaltijoille (20.5. 795 §), kokovuotisen leikkikenttätoiminnan aloittaminen ja virkojen perustaminen Kannelmäellä (20.5. 806 §), rakennusakustiikan asiantuntijan viran perustaminen johonkin kaupungin virastoon (20.5. 816 §, 27.5. 855 §, 4.6. 902 §, 22.7. 1 215 §, 26.8. 1 360 §), kulkukissojen ampumisesta maksettavan palkkion vahvistaminen (27.5. 832 §), leski- ja orpoeläkekassan sääntöjen muutos (4.6. 887 §), konsultaatiopalkkion maksaminen Koskelan sairaskodin kemistille (10.6. 942 §), eräiden kaupungin sairaaloiden yli- ja apu-

3. Palkkalautakunta

laisylilääkäreiden erikoismaksuluokan henkilökohtainen käyttöoikeus (10.6. 946 §), takautuvan palkankorotuksen suorittaminen teollisuuslaitosten eräille toimihenkilöille (10.6. 952 §), sosiaaliministeriön vahvistaman elinkorkotaulukon mukaisen nettelyn noudattaminen kertakaikkisten tapaturmakorvausten perinnässä (10.6. 958 §), kaupungin ja Helsingin Maidontarkastusyhdistyksen välillä tehdyn sopimuksen uusiminen (1.7. 1 079 §), ammattikoulujen rehtorien palkkioperusteiden tarkistaminen kauppa- ja teollisuusministeriön antamien määräysten mukaisiksi (22.7. 1 177 §, 2.9. 1 422 §, 26.8. 1 357 §), osastonjohtajien määrääminen teknilliseen sekä talous- ja ompelualan ammattikouluun (22.7. 1 179 §), ns. rehtorin tuntien järjestäminen ammattikouluissa (22.7. 1 180 §), ammattioppilaitosten eräiden palkkioiden vahvistaminen (22.7. 1 181, 1 182, 1 183, 1 188 §), sairaanhoito-osaston perustaminen sairaalavirastoon (22.7. 1 205 §), uuden lausunnon antaminen opettajien palkkasuhdekomitean mietinnöstä (22.7. 1 217 §, 26.8. 1 361 §), määrärahan myöntäminen työterveyslaitoksella suoritettavia kaupunginorkesterin soittajien terveydentilavertailuja ja tutkimuksia varten (19.8. 1 316 §), tuberkuloositoimiston henkilökunnan työajan järjestäminen (19.8. 1 319 §), palkkion maksaminen Auroran sairaalan eräiden keskusteluryhmien puheenjohtajan tehtävistä (19.8. 1 323 §), rakennusviraston toimistohenkilökunnan tarvetta koskevasta tutkimuksesta johtuvat toimenpiteet (9.9. 1 474 §), erillispalkkion maksaminen työpäällikölle sosiaalivirastotalon valvontatehtävästä (30.9. 1 644 §), huoltolaitoksia suunnittelevan ylihoitajan viran perustaminen (28.10. 1 770 §), täyden palkan ja tapaturmakorvauksen välisen erotuksen takaisin periminen työselkkauksen ajalta (28.10. 1 773 §), erikoistuntipalkkion maksaminen teknillisessä ammattikoulussa piirtäjän peruslinjalla opetusta antavalle opettajalle (4.11. 1 815 §), Piritan sairaalan lääkärinhoidon uudelleenjärjestäminen (11.11. 1 853 §), Kivelä-Hesperian sairaalan konehenkilökunnan varallolopäivystyksen järjestäminen (11.11. 1 854 §), kokouspalkkion maksaminen opettajiston edustajana kansakoulujen johtokunnassa olevalle jäsenelle (18.11. 1 890 §)
